

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının
03.06.2011-ci il tarixli,
22 nömrəli qərarı ilə təsdiq
edilmişdir

ALİ TİBB TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI
REZİDENTURA SƏVİYYƏSİ ÜZRƏ 060932- “ŞUA DİAQNOSTİKASI” İXTİSASININ
TƏHSİL PROQRAMI

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

- 1.1.** Rezidentura səviyyəsinin 060932 - «Şua diaqnostikasi» ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı» tələblərinə, «Rezidentura təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları»na və “Rezidenturada həkim-mütəxəssis hazırlığı aparılan ixtisasların Təsnifatı”na uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2.** 060932 - «Şua diaqnostikasi» ixtisası üzrə Təhsil Proqramı tabeliyindən və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə rezidentura proqramını həyata keçirən bütün təhsil, elm və tibb müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.3.** İstifadə olunan işarələr:
- İTP**–ixtisas üzrə təhsil proqramı
- ÜK** – ümummədəni kompetensiyalar
- PK**– peşə kompetensiyaları (bilik və bacarıqlar)
- ÜFR** – ümumi fənnlər, rotasiyalar
- PFR** – peşə fənnləri, rotasiyalar
- ÜHM** – ümumi hazırlıq mövzuları
- PHM** – peşə hazırlığı mövzuları
- MH** – mühazirə (auditoriya saati)
- SM** – seminar (auditoriya saati)
- TM** – təcrübə məşğələsi (auditoriya saati)
- As - assistentlik** (prosedurların ya əməliyyatların yerinə yetirilməsi)
- P - sərbəst yerinə yetirilmə** (prosedurların ya əməliyyatların yerinə yetirilməsi)
- İ - nəticələrin interpretasiyası** (prosedurların ya əməliyyatların yerinə yetirilməsi)
- S - simulyasiya** (prosedurların ya əməliyyatların yerinə yetirilməsi)
- ŞD** – şua diaqnostikasi

1.4. 060932 - «Şüa diaqnostikası» ixtisasının xarakteristikası

İTP-nin mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən həkim- mütəxəssis ixtisası	Təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060932 – «Şüa diaqnostikası»	Şüa diaqnostikası üzrə həkim	4 il	240

2. ŞUA DIAQNOSTİKASI ÜZRƏ HƏKİMİN İXTİSAS XARAKTERİSTİKASI VƏ SƏRİŞTƏLİLİYİ (KOMPETENSIYASI)

2.1. Şüa diaqnostikası üzrə həkimin ixtisas xarakteristikası

Şüa diaqnostikası – müxtəlif şüaların köməyi ilə insan orqanizmində baş vermiş normal və patoloji proseslərin tədqiqatına yönəlmiş tibbi elm sahəsidir. Şüa diaqnostikası həkimi dərin fundamental və kliniki peşə hazırlığı tələb edən fəaliyyətə, o cümlədən, elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalıdır.

2.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində rezidentin kompetensiyasına qoyulan tələblər

2.2.1 Şüa diaqnostikası üzrə həkim aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara yiyələnməlidir:

ÜFR-01. BAZA TƏHSİLİ

Ümumi bilik və bacarıqlar

- ÜFR-01.01. Cəmiyyətdə qəbul edilmiş əxlaq və hüquq normaları çərçivəsində səlahiyyətlərini icra etməyə hazır olmalı və praktiki tibbi fəaliyyət göstərməyi bacarmalı, həkimlik etikası qaydalarına, məxfi informasiya ilə işləmək haqqında qanunlara və normativ hüquqi aktlara riayət etməli, həkimlik sirrini qorunmalıdır;
- ÜFR-01.02. Sosial əhəmiyyət kəsb edən məsələləri və prosesləri təhlil etməyi bacarmalı, öz professional iş fəaliyyətinə humanitar, tibbi-bioloji və digər klinik elmlərin müxtəlif metodlarını tətbiq etməyi bacarmalıdır;
- ÜFR-01.03. Səhiyyə haqqında qanunvericiliyin əsasları, tibbi yardım və diaqnostik xidmət göstərən müəssisələrin fəaliyyətini təyin edən əsas normativ sənədləri bilməlidir;
- ÜFR-01.04. Səhiyyə qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş və müalicə müəssisəsi üzrə daxili əmrlərlə təsdiq olunmuş tibbi sənədləşməni aparmalıdır;
- ÜFR-01.05. Məntiqi və əsaslandırılmış təhlil etməyə hazır olmalı, müzakirələr və mübahisələr aparmağı, professional məzmunlu mətnləri redaktə etməyi bacarmalı, əməkdaşlıq etməli, mübahisələrin həllində tolerantlıq göstərərək tərbiyəvi və pedaqoji fəaliyyət göstərməlidir;
- ÜFR-01.06. İdarəçilik üsullarını və metodlarını bilməli, müxtəlif tərəddüdlü vəziyyətlərdə öz professional peşə səriştəliliyi çərçivəsində lazımi məsul idarəçilik qərarını verməyi bacarmalıdır;
- ÜFR-01.07. Tibbdə etika və deontologiya əsasları;
- ÜFR-01.08. Tibbi statistika və informatika.

ÜFR-02. ANATOMİYA

Ümumi biliklər

- ÜFR-02.1. Orqan və sistemlərin anatomiyasını bilməlidir;
- ÜFR-02.2. Anatomik strukturları müxtəlif görüntülmə üsullarında tanıya bilməlidir;
- ÜFR-02.3. Yaşla əlaqədar anatomik strukturlarda baş verən dəyişiklikləri bilməlidir;

Ümumi bacarıqlar

ÜFR-02.4. Anatomik bilikləri müxtəlif tibbi görüntülmə üsullarında tətbiq etməyi bacarmalıdır

ÜFR-03. FİZİOLOGİYA

Ümumi biliklər

- ÜFR-03.1. Orqanizmin normal fiziologiyasını bilməlidir;
- ÜFR-03.2. Xəstəliklərin patogenezi və patofiziologiyasını bilməlidir;
- ÜFR-03.3. Ümumi patoloji proseslərin mexanizmlərini bilməlidir;
- ÜFR-03.4. Yaşla əlaqədar fizioloji dəyişiklikləri bilməlidir;

Ümumi bacarıqlar

ÜFR-03.5. Fizioloji biliklər əsasında klinik və şüa diaqnostik təsvirləri izah edə bilməlidir

2.2.2. Həkim-radiodiaqnostik aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnmişdir:

PFR-01. DAXİLİ XƏSTƏLİKLƏR

Peşə bilikləri

- PFR-01.01. Ölkədə terapevtik yardımın təşkilinin ümumi məsələləri, xəstəxana-ambulator müəssisələrin işinin, böyük və uşaq əhalisinə təcili və təxirəsalınmaz yardımın təşkili;
- PFR-01.02. Pulmonoloji xəstəliklərin klinika, diaqnostika və differensial diaqnostikası;
- PFR-01.03. Kardioloji xəstəliklərin klinika, diaqnostika və differensial diaqnostikası;
- PFR-01.04. Qastroenteroloji xəstəliklərin klinika, diaqnostika və differensial diaqnostikası;
- PFR-01.05. Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin klinika, diaqnostika və differensial diaqnostikası;
- PFR-01.06. Urogenital xəstəliklərin klinika, diaqnostika və differensial diaqnostikası;
- PFR-01.07. Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin klinika, diaqnostika və differensial diaqnostikası;
- PFR-01.08. Mərkəzi sinir sistemi xəstəliklərinin klinika, diaqnostika və differensial diaqnostikası;
- PFR-01.09. Endokrin sistem xəstəliklərinin klinika, diaqnostika və differensial diaqnostikası;

Peşə bacarıqları

- PFR-01.10. Pasiyentin xəstəliyi haqqında ətraflı informasiyanın toplanması; obyektiv müayinə üsullarının tətbiqi; xəstəliyin ümumi və xüsusi əlamətlərini aşkar etmək, xüsusən, təxirəsalınmaz yardım və intensiv terapiya tələb edən hallarda;
- PFR-01.11. Xəstənin vəziyyətinin ağırlığını qiymətləndirmək; xəstəni bu vəziyyətdən çıxarmaq üçün lazımi ölçülərin götürülməsi;
- PFR-01.12. Xüsusi tədqiqat üsullarının zəruriliyini təyin etmək (laborator, şüa diaqnostik funksional və sair);
- PFR-01.13. Hospitallaşmaya göstərişləri təyin etmək və onu təşkil etmək;
- PFR-01.14. Differensial diaqnostikanın aparılması, klinik diaqnozun, xəstənin aparılma sxemi, planı və taktikasının əsaslandırılması;
- PFR-01.15. Zəruri dərman vasitələrini və digər müalicə tədbirlərini təyin etmək;
- PFR-01.16. Lazımi konsultativ tibbi yardımın həcmi təyin etmək və müalicənin korreksiyasını aparmaq;
- PFR-01.17. Plevranın və qarın boşluğunun diaqnostik və müalicəvi punksiyaları

PFR-02. ANESTEZOLOGİYA VƏ REANİMATOLOGİYA

Peşə bilikləri

- PFR-02.01. Təxirəsalınmaz təcili yardım və ümumi reanimasiyanın əsas müddəaları;
- PFR-02.02. Ümumi anesteziologiyanın əsas müddəaları;
- PFR-02.03. İntensiv terapiya şöbələrində xəstələrə qulluğun xüsusiyyətləri;
- PFR-02.04. Kliniki ölümü (baş verən zamandan asılı olaraq) ya da terminal vəziyyəti göstərən əsas klinik əlamətlər;

- PFR-02.05. Hospitalizasiyaya qədər mərhələdə reanimasiya xüsusiyyətləri;
 PFR-02.06. Hospitalizasiya mərhələsində reanimasiya xüsusiyyətləri;
 PFR-02.07. Uğurlu reanimasiyadan sonrakı intensiv terapiya;

Peşə bacarıqları

- PFR-02.08. Ürəyin qapalı masajı;
 PFR-02.09. Ürəyin elektrik defibrilyasiyası;
 PFR-02.10. Ağciyərlərin süni ventilyasiyası;
 PFR-02.11. Tənəffüs yollarının keçiriliciyini bərpa etmək;
 PFR-02.12. Traxeyanın intubasiyası;
 PFR-02.13. Oksigenasiya;
 PFR-02.14. Periferik damarların punksiyası;
 PFR-02.15. Magistral damarların kateterizasiyası və punksiyası;

Həkim-Radiodiyagnostik üçün rezidentura vaxtında aparılan minimal bacarıqların miqdarı:

PFR-02.16.	Ürəyin qapalı masajı	20 (As/P)
PFR-02.17.	Ürəyin elektrik defibrilyasiyası	20 (As/P)
PFR-02.18.	Ağciyərlərin süni ventilyasiyası (AMBU)	20 (As/P)
PFR-02.19.	Tənəffüs yollarının keçiriliciyini bərpa etmək	20 (As/P)
PFR-02.20.	Oksigenasiya	20 (As/P)
PFR-02.21.	Periferik damarların punksiyası	100 (As/P)

PFR-03. ONKOLOGİYA

Peşə bilikləri

- PFR-03.01. Ölkədə onkoloji yardımın təşkilinin ümumi məsələləri, xəstəxana-ambulator müəssisələrin işinin, əhaliyə təcili və təxirəsalınmaz yardımın təşkili;
 PFR-03.02. Onkoloji xəstəliklərin diaqnostikasında istifadə edilən şüa müayinə metodları;
 PFR-03.03. Onkoloji xəstəliklərin şüa müalicə üsulları;

Peşə bacarıqları

- PFR-03.04. Xəstəlik haqqında obyektiv informasiyanı almaq;
 PFR-03.05. Aparıcı sindromu aşkar etmək;
 PFR-03.06. Lazım olan əsas və əlavə müayinə üsullarının həcmi təyin etmək;
 PFR-03.07. Şüa müalicə üsullarının növləri və aparılmasını bilməlidir;
 PFR-03.08. Xəstələrdən, ailəsindən, ətrafdan müvafiq məlumatları toplamaq və onlarla işləmək;
 PFR-03.09. Müvafiq məlumatları xəstələrlə, onların ailə üzvləri və şöbənin işçiləri ilə müzakirə etmək

PFR-04. FUNKSIONAL DİAQNOSTİKA

Peşə bilikləri

- PFR-04.01. Funksional diaqnostik müayinə metodlarının əsasları;
 PFR-04.02. Funksional diaqnostik müayinələrin aparılmasının təşkilinin ümumi məsələləri və aparılması;
 PFR-04.03. Funksional diaqnostik müayinələrə göstərişlər və əks-göstərişlər;
 PFR-04.04. Funksional diaqnostik müayinələrin məlumatlarını qiymətləndirmək və onlara görə yekun qərarın çıxarılması;

Peşə bacarıqları

- PFR-04.05. Funksional diaqnostik müayinələri aparmaq;
 PFR-04.06. Müayinələrin aparılma ardıcılığını təyin etmək;
 PFR-04.07. Lazım olan əsas və əlavə müayinə üsullarının həcmi təyin etmək

Həkim-Radiodiyagnostik üçün rezidentura vaxtında aparılan minimal bacarıqların miqdarı:

PFR-04.08.	ECG	100 (I)
PFR-04.09.	Stress-testlərin aparılması	100 (As/I)

PFR-05. ÜMUMİ RADIODIAGNOSTİKA

Peşə bilikləri

PFR-05.01.	Rentgenoloji müayinə metodları (əsas və xüsusi müayinələr) və avadanlıqlarının əsas iş prinsipləri;
PFR-05.02.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsi və avadanlığın əsas iş prinsipi;
PFR-05.03.	Radioizotop müayinə metodları. PET və SPECT müayinələri, avadanlıqların əsas iş prinsipləri;
PFR-05.04.	Ultrasəs və dopler müayinələri, avadanlığın əsas iş prinsipi;
PFR-05.05.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsi və avadanlığın əsas iş prinsipi;
PFR-05.06.	Tibbi termoqrafiya müayinəsi və avadanlığın əsas iş prinsipi;
PFR-05.07.	Kontrastlı müayinə metodları;
PFR-05.08.	Intervension radiologiya;
PFR-05.09.	Təxirəsalınmaz radiodiyagnostik yardım tədbirləri;
PFR-05.10.	Pediatrik radiodiyagnostikanın əsasları;

Peşə bacarıqları

PFR-05.11.	Şüa diaqnostik müayinə metodlarının aparılması;
PFR-05.12.	Müayinələrə göstəriş və əks göstərişlərin təyini;
PFR-05.13.	Şüa diaqnostik müayinələrə əsaslanan diaqnostik alqoritmlərin tərtibatı;
PFR-05.14.	Standart müayinə protokollarının hazırlanması;
PFR-05.15.	Kontrast müayinələrin aparılması;
PFR-05.16.	Kontrast maddələrə qarşı allergik reaksiyaların profilaktikası və aradan qaldırılması;
PFR-05.17.	Magistral damarların kateterizasiyası və punksiyası;
PFR-05.18.	Təxirəsalınmaz radiodiyagnostik yardım tədbirlərinin aparılması

PFR-06. TƏNƏFFÜS SİSTEMİ XƏSTƏLİKLƏRİNİN ŞÜA DİAGNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

PFR-06.01.	Tənəffüs sistemi orqanlarının anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
PFR-06.02.	Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;
PFR-06.03.	Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin tərtibatı;
PFR-06.04.	Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin müayinə protokollarının hazırlanması;
PFR-06.05.	Uşaqlarda tənəffüs sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;

Peşə bacarıqları:

PFR-06.06.	Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-06.07.	Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin qurulması;
PFR-06.08.	Uşaqlarda tənəffüs sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-06.09.	Tənəffüs sistemi xəstəlikləri zamanı kompleks şüa diaqnostik müayinələrin aparılmasına əsas göstərişlərin təyin edilməsi və nəticələrin müqayisəli təhlilinin qiymətləndirilməsi;

Tənəffüs sistemi xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-06.10.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	500 (As/P/İ)
PFR-06.11.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	200 (As/P/İ)
PFR-06.12.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	120(As/P/İ)
PFR-06.13.	Radioizotop müayinənin aparılması	50(As/P/İ)
PFR-06.14.	Təxirəsalınmaz vəziyyətlərdə radiodiyagnostik müayinələrin aparılması	50(As/P/İ)

PFR-07. DİVARARALIĞI ORQANLARI XƏSTƏLİKLƏRİNİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

- PFR-07.01. Divararalığı orqanlarının anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
- PFR-07.02. Divararalığı orqanlarının xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;
- PFR-07.03. Divararalığı orqanlarının xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin tərtibatı;
- PFR-07.04. Divararalığı orqanlarının xəstəliklərinin müayinə protokollarının hazırlanması;
- PFR-07.05. Uşaqlarda divararalığı orqanlarının xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;

Peşə bacarıqları:

- PFR-07.06. Divararalığı orqanlarının xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
- PFR-07.07. Divararalığı orqanlarının xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin qurulması;
- PFR-07.08. Uşaqlarda divararalığı orqanlarının xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
- PFR-07.09. Divararalığı orqanlarının xəstəlikləri zamanı kompleks şüa diaqnostik müayinələrin aparılmasına əsas göstərişlərin təyin edilməsi və nəticələrin müqayisəli təhlilinin qiymətləndirilməsi;

Divararalığı orqanları xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-07.10.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	200 (As/P/İ)
PFR-07.11.	Kontrast Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-07.12.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	200 (As/P/İ)
PFR-07.13.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100(As/P/İ)
PFR-07.14.	Radioizotop müayinənin aparılması	100(As/P/İ)

PFR-08. ÜRƏK-DAMAR SİSTEMİ XƏSTƏLİKLƏRİNİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

- PFR-08.01. Ürək-damar sistemi orqanlarının anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
- PFR-08.02. Ürək-damar sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;
- PFR-08.03. Ürək-damar sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin tərtibatı;
- PFR-08.04. Ürək-damar sistemi xəstəliklərinin müayinə protokollarının hazırlanması;
- PFR-08.05. Uşaqlarda ürək-damar sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;
- PFR-08.06. Ürək-damar sistemi xəstəliklərinin kontrastlı müayinə metodları;
- PFR-08.07. Angioqrafik avadanlığın iş prinsipləri və müayinənin mümkün fəsadları;
- PFR-08.08. Ürəyin kateterizasiyası üsulları;

Peşə bacarıqları:

- PFR-08.09. Ürək-damar sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
- PFR-08.10. Ürək-damar sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin qurulması;
- PFR-08.11. Uşaqlarda ürək-damar sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
- PFR-08.12. Ürək-damar sistemi xəstəlikləri zamanı kompleks şüa diaqnostik müayinələrin aparılmasına əsas göstərişlərin təyin edilməsi və nəticələrin müqayisəli təhlilinin qiymətləndirilməsi;
- PFR-08.13. Ürəyin kateterizasiyasının aparılması;

Ürək-damar sistemi xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-08.14.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	150 (As/P/İ)
PFR-08.15.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	150 (As/P/İ)
PFR-08.16.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100(As/P/İ)
PFR-08.17.	ExoKQ müayinəsinin aparılması	400(As/P/İ)
PFR-08.18.	Stress test vaxtında ExoKQ müayinəsinin aparılması	50(As/P/İ)
PFR-08.19.	Ürəyin kontrast selektiv koronar anqioqrafik müayinənin aparılması	250(As/P/İ)

PFR-08.20.	Maqstral damarların kontrast anqioqrafik müayinənin aparılması	150(As/P/İ)
PFR-08.21.	Periferik damarların kontrast anqioqrafik müayinənin aparılması	150(As/P/İ)
PFR-08.22.	Radioizotop müayinənin aparılması	50(As/P/İ)
PFR-08.23.	Termoqrafiya müayinəsinin aparılması	50(As/P/İ)
PFR-08.24.	Təxirəsalınmaz vəziyyətlərdə radiodiaqnostik müayinələrin aparılması	50(As/P/İ)

PFR-09. HƏZM SİSTEMİ XƏSTƏLİKLƏRİNİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

PFR-09.01.	Həzm sistemi orqanlarının anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
PFR-09.02.	Həzm sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;
PFR-09.03.	Həzm sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin tərtibatı;
PFR-09.04.	Həzm sistemi xəstəliklərinin müayinə protokollarının hazırlanması;
PFR-09.05.	Uşaqlarda həzm sistemi xəstəliklərinin diaqnostik semiotikası;
PFR-09.06.	İkiqat və üçqat kontrastlaşma metodları;

Peşə bacarıqları:

PFR-09.07.	Həzm sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-09.08.	Həzm sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin qurulması;
PFR-09.09.	Uşaqlarda həzm sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-09.10.	Həzm sistemi xəstəlikləri zamanı kompleks şüa diaqnostik müayinələrin aparılmasına əsas göstərişlərin təyin edilməsi və nəticələrin müqayisəli təhlilinin qiymətləndirilməsi;

Həzm sistemi xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-09.11.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	500 (As/P/İ)
PFR-09.12.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-09.13.	Kontrast kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-09.14.	Ultrasəs müayinəsinin aparılması	100(As/P/İ)
PFR-09.15.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100(As/P/İ)
PFR-09.16.	Mezenterial damarların kontrast anqioqrafik müayinənin aparılması	150(As/P/İ)
PFR-09.17.	Radioizotop müayinənin aparılması	50(As/P/İ)

PFR-10. HEPATOBİLİAR SİSTEM XƏSTƏLİKLƏRİNİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

PFR-10.01.	Hepatobiliar sistem orqanlarının anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
PFR-10.02.	Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;
PFR-10.03.	Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin tərtibatı;
PFR-10.04.	Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin müayinə protokollarının hazırlanması;
PFR-10.05.	Uşaqlarda hepatobiliar sistem xəstəliklərinin diaqnostik semiotikası;

Peşə bacarıqları:

PFR-10.06.	Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-10.07.	Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin qurulması;
PFR-10.08.	Uşaqlarda hepatobiliar sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-10.09.	Hepatobiliar sistem xəstəlikləri zamanı kompleks şüa diaqnostik müayinələrin aparılmasına əsas göstərişlərin təyin edilməsi və nəticələrin müqayisəli təhlilinin qiymətləndirilməsi;

Hepatobiliar sistem xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-10.10.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-10.11.	Kontrast Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-10.12.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100 (As/P/İ)

PFR-10.13.	Kontrast kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-10.14.	Ultrasəs müayinəsinin aparılması	500(As/P/İ)
PFR-10.15.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100(As/P/İ)
PFR-10.16.	Kontrast Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	20(As/P/İ)
PFR-10.17.	Qara ciyər damarların kontrast anqioqrafik müayinənin aparılması	100(As/P/İ)
PFR-10.18.	Radioizotop müayinənin aparılması	50(As/P/İ)
PFR-10.19.	Təxirəsalınmaz vəziyyətlərdə radiodiyagnostik müayinələrin aparılması	50(As/P/İ)

PFR-11. UROLOJİ VƏ KİŞİ CİNSİYYƏT SİSTEMİ ORQANLARININ ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

PFR-11.01.	Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi orqanlarının anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
PFR-11.02.	Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;
PFR-11.03.	Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin tərtibatı;
PFR-11.04.	Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin müayinə protokollarının hazırlanması;
PFR-11.05.	Uşaqlarda uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin diaqnostik semiotikası;

Peşə bacarıqları:

PFR-11.06.	Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-11.07.	Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin qurulması;
PFR-11.08.	Uşaqlarda uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-11.09.	Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəlikləri zamanı kompleks şüa diaqnostik müayinələrin aparılmasına əsas göstərişlərin təyin edilməsi və nəticələrin müqayisəli təhlilinin qiymətləndirilməsi;

Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-11.10.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-11.11.	Kontrast Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-11.12.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-11.13.	Kontrast kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-11.14.	Ultrasəs müayinəsinin aparılması	300(As/P/İ)
PFR-11.15.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100(As/P/İ)
PFR-11.16.	Kontrast Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	20(As/P/İ)
PFR-11.17.	Böyrək damarların kontrast anqioqrafik müayinənin aparılması	50(As/P/İ)
PFR-11.18.	Radioizotop müayinənin aparılması	50(As/P/İ)
PFR-11.19.	Təxirəsalınmaz vəziyyətlərdə radiodiyagnostik müayinələrin aparılması	50(As/P/İ)

PFR-12. QADIN CİNSİYYƏT SİSTEMİNİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

PFR-12.01.	Qadın cinsiyyət sistem orqanlarının anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
PFR-12.02.	Embrionun/dölün anatomiyası, normal və patoloji inkişafı və şüa diaqnostik görünüşü;
PFR-12.03.	Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;
PFR-12.04.	Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin tərtibatı;
PFR-12.05.	Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin müayinə protokollarının hazırlanması;
PFR-12.06.	Uşaqlarda qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin diaqnostik semiotikası;

Peşə bacarıqları:

PFR-12.07.	Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-12.08.	Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin qurulması;
PFR-12.09.	Embrionun/dölün cinsini təyin etməyi və şüa diaqnostik görünüşü;

- PFR-12.10. Uşaqlarda qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
- PFR-12.11. Qadın cinsiyyət sistemi xəstəlikləri zamanı kompleks şüa diaqnostik müayinələrin aparılmasına əsas göstərişlərin təyin edilməsi və nəticələrin müqayisəli təhlilinin qiymətləndirilməsi;

Qadın cinsiyyətli sistemi xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-12.12.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-12.13.	Histerosalpinqoqrafiya	25 (As/P/İ)
PFR-12.14.	Kontrast Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-12.15.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-12.16.	Kontrast kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-12.17.	Ultrasəs müayinəsinin aparılması	500(As/P/İ)
PFR-12.18.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100(As/P/İ)
PFR-12.19.	Kontrast Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	20(As/P/İ)
PFR-12.20.	Təxirəsalınmaz vəziyyətlərdə radiodiaqnostik müayinələrin aparılması	50(As/P/İ)

PFR-13. SÜD VƏZİSİ XƏSTƏLİKLƏRİNİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

- PFR-13.01. Sür vəzilərinin anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
- PFR-13.02. Sür vəzisi xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;

Peşə bacarıqları:

- PFR-13.03. Sür vəzisi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
- PFR-13.04. Sür vəzisinin kontrastlı müayinəsinin (duktografiya) aparılması;

Sür vəzisi xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-13.05.	Mammoqrafiya müayinəsinin aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-13.06.	Kontrast Rentgenoloji müayinə (duktografiya) üsullarının aparılması	30 (As/P/İ)
PFR-13.07.	Ultrasəs müayinəsinin aparılması	200(As/P/İ)
PFR-13.08.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	20 (As/P/İ)
PFR-13.09.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-13.10.	Radioizotop müayinəsinin aparılması	30 (As/P/İ)

PFR-14. SÜMÜK-OYNAQ SİSTEMİ XƏSTƏLİKLƏRİNİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

- PFR-14.01. Sümük və oynaqların anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
- PFR-14.02. Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin və travmaların şüa diaqnostik semiotikası;
- PFR-14.03. Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin və travmaların müayinə protokollarının hazırlanması;
- PFR-14.04. Uşaqlarda sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin diaqnostik semiotikası;

Peşə bacarıqları:

- PFR-14.05. Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin və travmaların şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
- PFR-14.06. Uşaqlarda sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;

Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-14.07.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	250 (As/P/İ)
PFR-14.08.	Densitometriya üsullarının aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-14.09.	Ultrasəs müayinəsinin aparılması	50 (As/P/İ)

PFR-14.10.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsini aparılması	20 (As/P/İ)
PFR-14.11.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsini aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-14.12.	Radioizotop müayinənini aparılması	50 (As/P/İ)

PFR-15. NEVROLOJİ XƏSTƏLİKLƏRİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

PFR-15.01.	Mərkəzi və periferik sinir sisteminin anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
PFR-15.02.	Mərkəzi və periferik sinir sistemi xəstəliklərinin və travmaların şüa diaqnostik semiotikası;
PFR-15.03.	Mərkəzi və periferik sinir sistemi xəstəliklərinin və travmaların diaqnostik alqoritmlərinin tərtibatı;
PFR-15.04.	Mərkəzi və periferik sinir sistemi xəstəliklərinin və travmaların müayinə protokollarının hazırlanması;
PFR-15.05.	Uşaqlarda sinir sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik semiotikası;

Peşə bacarıqları:

PFR-15.06.	Sinir sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
PFR-15.07.	Sinir sistemi xəstəliklərinin diaqnostik alqoritmlərinin qurulması;
PFR-15.08.	Uşaqlarda sinir sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;

Nevroloji xəstəliklərdə aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrinin minimal miqdarı:

PFR-15.09.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-15.10.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsini aparılması	200 (As/P/İ)
PFR-15.11.	Kontrast kompyuter tomoqrafiya müayinəsini aparılması	50 (As/P/İ)
PFR-15.12.	Ultrasəs müayinəsini aparılması	50(As/P/İ)
PFR-15.13.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsini aparılması	200(As/P/İ)
PFR-15.14.	Kontrast Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsini aparılması	50(As/P/İ)
PFR-15.15.	Sinir sistemi damarların anqiografik müayinənini aparılması	50(As/P/İ)
PFR-15.16.	Radioizotop müayinənini aparılması	50(As/P/İ)
PFR-15.17.	Təxirəsalınmaz vəziyyətlərdə radiodiaqnostik müayinələrin aparılması	50(As/P/İ)

PFR-16. ENDOKRİN SİSTEM XƏSTƏLİKLƏRİNİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

PFR-16.01.	Daxili sekresiya vəzilərinin anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
PFR-16.02.	Endokrin sistem xəstəliklərinin müayinə protokollarının hazırlanması;

Peşə bacarıqları:

PFR-16.03.	Endokrin sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;
------------	---

Endokrin sistemi xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-16.04.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsini aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-16.05.	Ultrasəs müayinəsini aparılması	200(As/P/İ)
PFR-16.06.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsini aparılması	200(As/P/İ)
PFR-16.07.	Endokrin sistemi damarların anqiografik müayinənini aparılması	50(As/P/İ)
PFR-16.08.	Radioizotop müayinənini aparılması	100(As/P/İ)

PFR-17. BURUN-QULAQ-BOĞAZ XƏSTƏLİKLƏRİNİN ŞÜA DİAQNOSTİKASI

Peşə bilikləri:

PFR-17.01.	Burun-qulaq-boğaz orqanlarının anatomiyası və normal şüa diaqnostik görünüşü;
PFR-17.02.	Burun-qulaq-boğaz xəstəliklərinin müayinə protokollarının hazırlanması;

Peşə bacarıqları:

PFR-17.03. Burun-qulaq-boğaz xəstəliklərinin şüa diaqnostik müayinələrinin aparılması;

Otorinolaringoloji sistemi xəstəliklərində aparılacaq şüa diaqnostik müayinələrin minimal miqdarı:

PFR-17.04.	Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-17.05.	Kontrast Rentgenoloji müayinə üsullarının aparılması	20 (As/P/İ)
PFR-17.06.	Kompyuter tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	100 (As/P/İ)
PFR-17.07.	Ortopantamoqrafiya aparılması	50(As/P/İ)
PFR-17.08.	Ultrasəs müayinəsinin aparılması	50(As/P/İ)
PFR-17.09.	Maqnit rezonans tomoqrafiya müayinəsinin aparılması	50(As/P/İ)

3. TƏHSİLİN MƏZMUNUNA VƏ SƏVİYYƏSİNƏ QOYULAN MİNİMUM TƏLƏBLƏR

3.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası

Şüa diaqnostikası üzrə həkim- dərindən fundamental və kliniki peşə hazırlığına malik olub, müasir şüa diaqnostik müayinələrdən istifadə etməklə əhaliyə ixtisaslaşmış diaqnostik yardımın göstərilməsinə hazır olmalıdır.

3.1.1. Şüa diaqnostikası üzrə həkimin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- praktiki tibbi;
- elmi-tədqiqat;
- təşkilati-inzibatçılıq;
- elmi-pedaqoji sahə üzrə.

3.1.2. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

3.1.2.1. praktik tibb sahəsi üzrə: (ÜFR-01-ÜFR-03 və PFR-01 — PFR-17 bəndlər aiddir)

3.1.2.2. elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- rəqəmsal texnologiyaların əsaslarını bilməlidir;
- elmi-tədqiqat işlərini planlaşdırmalıdır;
- tədqiqat mövzusunun seçilməsini bacarmalıdır;
- elmi-tədqiqat işini aparılmalıdır;
- elmi-tədqiqat işinin nəticələrinin təhlil etməlidir;
- alınmış nəticələrin praktik əhəmiyyətini və onun tətbiqi imkanlarını müəyyənləşdirməli, nəşr materiallarının hazırlanmasında iştirak etməlidir.

3.1.2.3. təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- səhiyyə sistemində qəbul edilmiş normativ sənədlərdən (Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, texniki rəqləmətləri, beynəlxalq və milli standartları, əmrləri, tövsiyələri, beynəlxalq vahidlər sistemini, fəaliyyətdə olan beynəlxalq təsnifatları) istifadə etməyi, həmçinin tibbi müəssisələrin işinin keyfiyyətini və effektivliyini qiymətləndirmək üçün aparılmış sənədləşmələrdən istifadə etməyi bacarmalıdır.
- radiodiaqnostika sahəsinin təşkilati quruluşunu, tibbi yardım göstərən müxtəlif tibbi müəssisələrin idarəçilik fəaliyyətini bilməli, müəssisələrin struktur bölmələrinin (ixtisas profiline görə) iş göstəricilərini təhlil etməli, xəstələrə tibbi xidmətin göstərilməsində müasir tibbi-təşkilati və sosial-iqtisadi texnologiyaların səmərəsini qiymətləndirməyi bacarmalıdır.
- peşə sərəştəsinin formalaşması üçün professional biliklər, bacarıqlar, vərdişlər sistemində yiyələnəməlidir.

3.1.2.4. elmi-pedaqoji sahə üzrə:

- orta tibbi ixtisas təhsil müəssisələrində və baza ali tibbi təhsilin səviyyəsində ixtisasa uyğun olaraq tədris edə bilər (mühazirə oxumağı, seminar aparmağı, laboratoriya işləri və s.)

- 3.2. 060932 - «Şüa diaqnostikası» ixtisası üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları (Əlavə 2-də illər üzrə açıqlanır).

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümünün (tematik rotasiyasının) adı (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından)	Kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Ümumi hazırlığı fənnləri:		5	
ÜFR-01	Baza təhsili	3	ÜFR-01.01-ÜFR-01.08
ÜFR-02	Anatomiya	1	ÜFR-02.01-ÜFR-02.04
ÜFR-03	Fiziologiya	1	ÜFR-03.01-ÜFR-03.05
Peşə fənnləri və rotasiyaları:		210	
PFR-01	Daxili xəstəliklər	10	PFR-01.01-PFR-01.17
PFR-02	Anesteziologiya və reanimatologiya	10	PFR-02.01-PFR-02.21
PFR-03	Onkologiya	5	PFR-03.01-PFR-03.09
PFR-04	Funksional diaqnostika	10	PFR-04.01-PFR-04.09
PFR-05	Şüa diaqnostik müayinə metodları	40	PFR-05.01-PFR-05.18
PFR-06	Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	20	PFR-06.01-PFR-06.14
PFR-07	Divararalığı orqanları xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	5	PFR-07.01-PFR-07.14
PFR-08	Ürək-damar sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	20	PFR-08.01-PFR-08.24
PFR-09	Həzm sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	20	PFR-09.01-PFR-09.17
PFR-10	Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	10	PFR-10.01-PFR-10.19
PFR-11	Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	10	PFR-11.01-PFR-11.19
PFR-12	Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	5	PFR-12.01-PFR-12.19
PFR-13	Süd vəzisi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	5	PFR-13.01-PFR-13.10
PFR-14	Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	15	PFR-14.01-PFR-14.12
PFR-15	Nevroloji xəstəliklərin şüa diaqnostikası	15	PFR-15.01-PFR-15.17
PFR-16	Endokrin sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	5	PFR-16.01-PFR-16.08
PFR-17	Burun-qulaq-boğaz xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	5	PFR-17.01-PFR-17.08
Könüllü seçilmiş fənnin dərinədən öyrənilmə dövrü		10	
Elmi-tədqiqat işi (kliniki və/və ya baza elmi)		10	
Dövrü və yekun attestasiya		5	
Cəmi		240	

- 3.3. 060932 – “Şüa diaqnostikası” ixtisası üzrə rezident hazırlığını təmin edən auditoriyada olan təhsil proqramının strukturu və əsas hazırlıq mövzuları, dörd il ərzində saatlarla (Əlavə 1-də illər üzrə açıqlanır).

Əsas tədris fənnləri/mövzuları		Cəmi 4 illik		
		MH	SM	TM
ÜHM	Ümumi hazırlığı mövzuları:	16	18	20
ÜHM – B 01	Səhiyyə sisteminin təşkilinin əsasları	4	4	4
ÜHM – B 02	Tibbi statistika və informatika	4	6	6
ÜHM – B 03	Anatomiya	4	4	4
ÜHM – B 04	Fiziologiya	4	4	6
PHM	Peşə hazırlığı mövzuları:	310	300	260
PHM – B 05	Radiobiologiya	4	4	8
PHM – B 06	Daxili xəstəliklər	16	14	8

PHM – B 07	Anesteziologiya və reanimatologiya	6	10	6
PHM – B 08	Onkologiya	4	6	6
PHM – B 09	Funksional diaqnostika	20	20	20
PHM - B 10	Şüa diaqnostik müayinə metodlarının əsasları	34	34	34
PHM - B 11	Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	30	28	26
PHM - B 12	Divararalığı orqanlarının şüa diaqnostikası	10	10	4
PHM - B 13	Ürək damar sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	30	28	26
PHM - B 14	Həzm sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	30	26	22
PHM - B 15	Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	20	20	20
PHM - B 16	Uroloji və kişi cinsiyyət sistem xəstəliklərinin şüa diaqnost.	16	16	20
PHM - B 17	Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	10	10	6
PHM - B 18	Süd vəzisi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	14	14	12
PHM - B 19	Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	30	24	20
PHM - B 18	Nevroloji xəstəliklərin şüa diaqnostikası	16	16	10
PHM - B 19	Endokrin sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	10	10	6
PHM - B 20	Burun-qulaq-boğaz xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	10	10	6
Cəmi		326	318	280

3.4. 060932 - «Şüa diaqnostikası» ixtisası üzrə həkim-rezidentin təhsil proqramının yerinə yetirilməsinin müddəti:

Ümumi həftələrin sayı – 209 həftə

- əmək məzuniyyəti – 16 həftə
- təlim həftələrinin sayı – 193 həftə
o cümlədən:

- kliniki təlim (praktiki və kliniki iş) – 172 həftə
- nəzəri təlim – 8 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat) – 8 həftə
- attestasiyalar – 5 həftə

3.4.1. Hazırlığın son ilində həkim-rezident ixtisas üzrə 3 aylıq müddətinə Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilmiş respublikanın tibb müəssisələrinin birində sərbəst stajorluq keçməlidir.

4. MADDİ-TEXNİKİ, TƏDRİS BAZASI VƏ KADR POTENSİYALI

4.1. 060932 - «Şüa diaqnostikası» ixtisası üzrə təhsil proqramına müvafiq tərtib edilmiş tədris planında nəzərdə tutulan şüa diaqnostikası üzrə həkimin hazırlanması üçün Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən baza kimi müəyyən edilmiş təhsil və elmi tibb müəssisələri, habelə aparıcı klinikalar, xəstələrin diaqnostikasının, müalicə və profilaktikasının aparılmasını təmin edə biləcək yüksək səviyyəli maddi-texniki bazaya malik olmalıdır.

4.2. 060932 - «Şüa diaqnostikası» ixtisası üzrə Təhsil Proqramı Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən baza kimi müəyyən edilmiş təhsil, elm müəssisələri və aparıcı klinikalarda aparıcı mütəxəssislər (rəhbər-kuratorlar) tərəfindən əyani formada aparılır.

4.3. Şüa diaqnostikası həkiminin hazırlığına rəhbərlik edən kuratorlara qoyulan tələbər:

4.3.1. Peşə vərdişlərinə yiyələnməsini təmin etmək üçün praktiki təcrübəsi 5 ildən çox olan yüksəkixtisaslı mütəxəssislər tərəfindən aparılır.

4.3.2. Tədris olunan nəzəri mövzuları ali təhsil müəssisəsinin elmi dərəcəsi və (və ya) elmi adı olan professor-müəllim heyəti tədris edir.

4.3.3. Rezidentin elmi-tədqiqat işinə qarşılıqlı razılığı əsasında ali təhsil və ya elmi-tədqiqat müəssisəsinin heyəti rəhbərlik edə bilər.

4.4. Rezidentin rotasiyalar keçdiyi müəssisələrin maddi-texniki bazalarına qoyulan tələblər:

- 4.4.1. **Baza təhsili.** Ana kafedrasında keçirməlidir.
- 4.4.2. **Anatomiya.** Ana kafedrasında keçirməlidir.
- 4.4.3. **Fiziologiya.** Ana kafedrasında keçirməlidir.
- 4.4.4. **Daxili xəstəliklər rotasiyası.** Müasir laborator avadanlıq.
- 4.4.5. **Reanimasiya və anesteziologiya rotasiyası.** Eksrpes-laborator avadanlığı, defibrilyator “demand” rejimi ilə, monitor elektrokardiografiya, EKQ, süni tənəffüs aparatı və zəruri vasitələr, Valdman aparatı.
- 4.4.6. **Onkologiya.** Laparoskopiya, əməliyyatdaxili ucluqlu USM, mamograf.
- 4.4.7. **Funksional diaqnostika** Exokardioqrafiya üçün müasir ultrasəs aparatı (M-rejim, 2D/M-mode Doppler-ExoKQ, 3D və 4D-rejim), transezofagial ultrasəs Exo-KQ, Stress EKQ və Exo-KQ aparmaq üçün zəruri avadanlıq.
- 4.4.8. **İnstrumental rotasiyalar** (Şüa diaqnostik müayinə metodları, Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin ŞD, Divararalığı orqanları xəstəliklərinin ŞD, Ürək-damar sistemi xəstəliklərinin ŞD, Həzm sistemi xəstəliklərinin ŞD, Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin ŞD, Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin ŞD, Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin ŞD, Süd vəzisi xəstəliklərinin ŞD, Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin ŞD, Nevroloji xəstəliklərinin ŞD, Endokrin sistem xəstəliklərinin ŞD, Burun-qulaq-boğaz xəstəliklərinin ŞD)
 - 4.4.8.1. Rəqəmsal rentgenoqrafiya avadanlığı.
 - 4.4.8.2. Ortopantomograf, densitoqraf, mamograf (xüsusi rotasiyalaları keçəndə).
 - 4.4.8.3. Angioqrafiya avadanlığı(xüsusi rotasiyalaları keçəndə).
 - 4.4.8.4. 16 və daha artıq kəsikli və daxili orqanların müayinəsi üçün sürətlənmiş proqram təminatına malik KT avadanlığı.
 - 4.4.8.5. 1,5 və daha artıq Teslalı MRT avadanlığı.
 - 4.4.8.6. 3D və 4D rejimli, Dopler rejimli müasir ultrasəs aparatı.
 - 4.4.8.7. Exokardioqrafiya üçün müasir ultrasəs aparatı (M-rejim, 2D/M-mode Doppler-ExoKQ, 3D və 4D-rejim), transezofagial ultrasəs Exo-KQ, Stress Exo-KQ aparmaq üçün zəruri avadanlıq.
 - 4.4.8.8. Braxiosefal, qara ciyər, böyrək və digər damarları müayinə etmək üçün zəruri avadanlıq.
 - 4.4.8.9. Radioizotop diaqnostika laboratoriyası və avadanlıqları. PET müayinəsini aparmaq üçün lazım olan avadanlıq.
 - 4.4.8.10. Termoqrafiya müayinəsini aparmaq üçün lazım olan avadanlıq (xüsusi rotasiyalaları keçəndə).

5. TƏDRİS PROSESİNİN FORMA VƏ METODLARI

- 5.1. 060932 - «Şüa diaqnostikası» ixtisası üzrə şüa diaqnostikası üzrə həkimin hazırlığı, nəzəri təlim, həkim hazırlığı, ixtisas və ixtisaslaşma fənlərinin mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, kuratorun rəhbərliyi və nəzarəti altında müalicə-profilaktik işlərinin aparılması və sairə formada öyrənilməsi ilə təmin olunur.
- 5.2. 060932 - «Şüa diaqnostikası» ixtisası üzrə şüa diaqnostikası üzrə həkim hazırlığında elmi-tədqiqat və praktiki tibbi təcrübələr nəzərdə tutulur.
- 5.3. Rezidentura ərzində 1 rezidentə görə daxili orqanların xəstəlikləri olan pasiyentlərin ən azı 1500 hospitallaşdırma halları və 3000 ambulator müraciəti olmalıdır. Onlardan:

	Ambulator	Stasionar
Daxili xəstəliklər üzrə rotasiya	50	25

Anesteziologiya və reanimatologiya üzrə rotasiya	0	30
Onkologiya və şüa terapiyası üzrə rotasiya	60	20
Funksional diaqnostika üzrə rotasiya	50	20
Ümumi radiodiyagnostika üzrə rotasiyalar		
Əsas və xüsusi rentgenoloji müayinələr (o cümlədən anioqrafiya)	100	50
Kompüter tomoqrafiya	80	40
Maqnit-rezonans tomoqrafiyası	80	30
Ultrasəs müayinəsi	100	50
Radioizotop diaqnostika, o cümlədən PET müayinəsi	80	40
Tibbi termografiya	30	10
Xüsusi radiodiyagnostika üzrə rotasiyalar		
Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	400	200
Ürək damar sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	400	200
Həzm sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	400	200
Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	400	200
Uroloji və kişi cinsiyyət sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	80	40
Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	70	30
Süd vəzisi xəstəliklərinin radiodiyagnostikası	50	30
Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin radiodiyagnostikası	400	200
Nevroloji xəstəliklərin şüa diaqnostikası	50	25
Endokrin sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	40	20
Burun-qulaq-boğaz xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	40	20
Pediatrik radiodiyagnostika	40	20
Xəstələrin cəmi sayı	3000	1500

6. YEKUN DÖVLƏT ATTESTASIYASINA QOYULAN TƏLƏBLƏR VƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏ

- 6.1.1.** 060932 - «Şüa diaqnostikası» ixtisası üzrə fərdi iş planları rezidentura hazırlığını həyata keçirən müəssisələrin müvafiq elmi və ya tibb şuralarının iclaslarında təsdiq edilir. Rezidentlər hər tədris ilinin sonunda kuratorun iştirakı ilə təhsil aldığı müəssisənin elmi şurası (tibbi şurası) qarşısında hesabat verərək attestasiya olunur.
- 6.2.** Rezidenturada təhsil alan həkimlərin yekun attestasiyası Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin təsdiq etdiyi attestasiya komissiyası tərəfindən ali təhsil müəssisəsində aparılır.
- 6.3.** Yekun attestasiya nəticəsində rezidentə “həkim-radiodiyagnostik” ali peşə-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

7. 060932 - «ŞÜA DIAQNOSTİKASI» İXTİSASI ÜZRƏ YEKUN ATTESTASIYA FORMATI

- 7.1.** Yekun attestasiya imtahanı iki mərhələdə - yazılı və praktiki komponent üzrə həyata keçirilir. Yekun attestasiyanın hər hansı mərhələsindən keçə bilməyən rezidentlər attestasiya komissiyasının müəyyən etdiyi vaxtda həmin mərhələ üzrə təkrar yekun attestasiyadan keçirlər.
- 7.2. Birinci mərhələ - Yazılı Komponent.** Birinci mərhələdə rezident üç saat ərzində 100 test suala cavab verir. Test informasiya texnologiyaları və xüsusi optik cihazlar vasitəsilə oxunan sual vərəqəsi üzrə aparılır. Testin yekununa görə 60 və ya daha çox bal toplayan rezidentlər yekun attestasiyanın ikinci mərhələsinə buraxılırlar.
- 7.3. İkinci mərhələ - Praktiki Komponent.** İkinci mərhələdə rezident tərəfindən 8 müxtəlif klinik hal araşdırılır. Klinik halların araşdırılmasına diaqnostik müayinələrin sərbəst aparılması və təhlili, müalicə tədbirlərinin planlaşdırılması və digər aspektlər aiddir. Klinik halların araşdırılması attestasiya komissiyası tərəfindən məqbul hesab edildikdə rezident yekun attestasiyanın ikinci mərhələsindən müvəffəqiyyətlə keçmiş hesab olunur.

Əlavə 1. 060932 – “Şüa diaqnostikası” ixtisası üzrə təhsil proqramının strukturu (illər və saatlar üzrə)

Əsas tədris fənnləri/mövzuları		Cəmi 4 illik			1-ci il			2-ci il			3-cü il			4-cü il		
		MH	SM	TM	MH	SM	TM	MH	SM	TM	MH	SM	TM	MH	SM	TM
ÜHM	Ümumi hazırlığı mövzuları:	16	18	20	16	18	20									
ÜHM – B 01	Səhiyyə sisteminin təşkilinin əsasları	4	4	4	4	4	4									
ÜHM – B 02	Tibbi statistika və informatika	4	6	6	4	6	6									
ÜHM – B 03	Anatomiya	4	4	4	4	4	4									
ÜHM – B 04	Fiziologiya	4	4	6	4	4	6									
PHM	Peşə hazırlığı mövzuları:	310	300	260	70	62	50	80	82	74	80	80	70	80	76	66
PHM - B 05	Radiobiologiya	4	4	8	4	4	8									
PHM - B 06	Daxili xəstəliklər	16	14	8	10	4	4	2	6	4	2	4		2		
PHM - B 07	Anesteziologiya və reanimatologiya	6	10	6	6	4	2		4	4		2				
PHM - B 08	Onkologiya	4	6	6	4	4	2		2	4						
PHM - B 09	Funksional diaqnostika	20	20	20	10	6	8	2	4	6	4	6	6	4	4	
PHM - B 10	Şüa diaqnostik müayinə metodlarının əsasları	34	34	34	10	10	10	10	14	10	10	4	10	4	6	4
PHM - B 11	Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	30	28	26	10	10	6	10	10	10	10	8	10			
PHM - B 12	Divararalığı orqanlarının şüa diaqnostikası	10	10	4	10	10	4									
PHM - B 13	Ürək damar sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	30	28	26	6	10	6	10	10	10	10	2	10	4	6	
PHM - B 14	Həzm sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	30	26	22				20	10	10	10	16	10			2
PHM - B 15	Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	20	20	20				10	6	4	10	14	8			8
PHM - B 16	Uroloji və kişi cinsiyyət sistem xəstəliklərinin şüa diaqnost.	16	16	20				10	10	8	6	6	8			4
PHM - B 17	Qadın cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	10	10	6				6	6	4	4	4	2			
PHM - B 18	Süd vəzisi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	14	14	12							10	8	6	4	6	6
PHM - B 19	Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	30	24	20							4	6		26	18	20
PHM - B 18	Nevroloji xəstəliklərin şüa diaqnostikası	16	16	10										16	16	10

Əlavə 2. 060932- “Şüa diaqnostikası” ixtisası üzrə tematik rotasiyaların strukturu (həftələr və kreditlər üzrə)

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümünün (tematik rotasiyasının) adı	Həftələr	Kreditlər	Həftələrin sayı				Kreditlərin sayı			
				1 il	2 il	3 il	4 il	1 il	2 il	3 il	4 il
Ümumi hazırlığı fənnləri:		4	5	4	0	0	0	5	0	0	0
ÜFR-01	Baza təhsili	2	3	2	0	0	0	3	0	0	0
ÜFR-02	Anatomiya	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0
ÜFR-03	Fiziologiya	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0
Peşə fənnləri və rotasiyaları:		168	210	39	43	43	43	49	54	54	53
PFR-01	Daxili xəstəliklər	8	10	4	4	0	0	5	5	0	0
PFR-02	Anesteziologiya və reanimatologiya	8	10	4	4	0	0	5	5	0	0
PFR-03	Onkologiya	4	5	2	2	0	0	2	3	0	0
PFR-04	Funksional diaqnostika	8	10	4	4	0	0	5	5	0	0
PFR-05	Şüa diaqnostik müayinə metodları	32	40	10	10	6	6	15	12	6	7
PFR-06	Tənəffüs sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	16	20	8	3	2	3	8	4	4	4
PFR-07	Divararalığı orqanları xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	4	5	2	2	0	0	3	2	0	0
PFR-08	Ürək-damar sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	16	20	5	3	3	5	6	4	4	6
PFR-09	Həzm sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	16	20	0	5	6	5	0	6	8	6
PFR-10	Hepatobiliar sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	8	10	0	2	4	2	0	3	4	3
PFR-11	Uroloji və kişi cinsiyyət sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	8	10	0	2	3	3	0	4	3	3
PFR-12	Qadın cinsiyyət sistemi xəst.şüa diaqnostikası	4	5	0	2	1	1	0	1	1	2
PFR-13	Süd vəzisi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	4	5	0	0	2	2	0	0	3	2
PFR-14	Sümük-oynaq sistemi xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	12	15	0	0	8	4	0	0	10	5
PFR-15	Nevroloji xəstəliklərin şüa diaqnostikası	12	15	0	0	4	8	0	0	5	10
PFR-16	Endokrin sistem xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	4	5	0	0	2	2	0	0	3	2
PFR-17	Burun-qulaq-boğaz xəstəliklərinin şüa diaqnostikası	4	5	0	0	2	2	0	0	2	3
Könüllü seçilmiş fənnin dərinədən öyrənilmə dövrü		8	10	2	2	2	2	2	3	2	3
Dövrü və yekun attestasiya		5	5	1	1	1	2	1	1	1	2
Elmi-tədqiqat işi (kliniki və/və ya baza elmi)		8	10	2	2	2	2	3	2	3	2
Cəmi		193	240	48	48	48	49	60	60	60	60